

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:3343

av Allan Widman m.fl. (L, M, C, KD)

med anledning av prop. 2015/16:122 Deltagande med väpnad styrka i utbildning utomlands

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i budgetpropositionen årligen bör återkomma till riksdagen med en redogörelse för den övning och utbildning som genomförts och vilka förmågehöjande effekter som uppnåtts och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Alliansregeringen gav den 19 juni 2014 en särskild utredare i uppdrag att se över lagen (1994:588) om utbildning för fredsfrämjande verksamhet med syftet att anpassa lagen till de behov som finns utifrån Sveriges förändrade säkerhets- och försvarspolitik. Det uppdraget har nu utmynnats i regeringens proposition 2015/16:122 Deltagande med väpnad styrka i utbildning utomlands.

Där föreslås att regeringens befogenhet att sända väpnad styrka utomlands för deltagande i utbildning, inklusive övningar, inom ramen för internationellt samarbete inte längre ska begränsas till utbildning för fredsfrämjande verksamhet. Det är en nödvändig anpassning till vår förändrade försvars- och säkerhetspolitik.

Sverige bygger säkerhet i samverkan med andra. Det är en hörnsten i svensk försvars- och säkerhetspolitik. Det gäller inte bara i fredsfrämjande insatser. Genom vårt medlemskap i EU och via den svenska solidaritetsförklaringen finns ett åtagande att Sverige inte kommer att förhålla sig passivt om en katastrof eller ett angrepp skulle drabba ett annat EU-land eller ett nordiskt land. Vi förväntar oss att dessa länder agerar på samma sätt om Sverige drabbas. Vårt land ska därför kunna ge och ta emot stöd, såväl civilt som militärt.

Regeringen har vid flera tillfällen bekräftat solidaritetsförklaringen, senast i utrikesdeklarationen från den 24 februari 2016. Det är positivt att regeringen så tydligt ställer sig bakom en solidarisk säkerhetspolitik och dessutom i propositionen pekar på betydelsen av den nya säkerhetspolitiska miljön i Sveriges närområde och behovet av att samarbeta i kvalificerade övningar med andra aktörer.

Övningsverksamheten i de länder i vårt närområde som Sverige brukar öva med och inom Nato har kommit att utvecklas från krishanteringsoperationer mot en underlägsen och mindre kvalificerad motståndare till att fokusera mer på kollektivt självförsvar mot kvalificerade motståndare. Det är något som ligger i linje med inriktningen i försvarsbeslutet från 2015.

Förslaget om att ge regeringen befogenhet att sända väpnad styrka utomlands för övning och annan utbildning som omfattar all slags övnings- och annan utbildningsverksamhet inom ramen för internationellt militärt samarbete blir mot bakgrund av detta ett naturligt steg. Genom att öva med andra stärks Försvarets operativa förmåga och ytterst Sveriges försvarsförmåga.

Det är dock viktigt att riksdagen hålls informerad om den övnings- och utbildningsverksamhet utomlands som Sverige med väpnade styrkor bedriver tillsammans med andra. Detta för att få en bild av hur den svenska operativa förmågan utvecklas och hur vi stärker vår interoperabilitet med andra länder för att kunna agera gemensamt i händelse av kris och krig. Om riksdagen ska kunna uppfylla sin granskande roll krävs det att det också finns god tillgång till information och insyn i verksamheten.

Regeringen bör därför i budgetpropositionen årligen återkomma till riksdagen med redogörelse för den övning och utbildning som genomförts och vilka förmågehöjande effekter som uppnåtts av denna.

Allan Widman (L)

Hans Wallmark (M)

Daniel Bäckström (C)

Mikael Oscarsson (KD)